

POSTANOWIENIE

Dnia 4 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Małgorzata Bednarek

SSN Anna Dziergawka

w sprawie **M. S.** skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 4 stycznia 2024 r., zażalenia skazanego M. S. na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2023 r., sygn. akt III KO 19/23, o odmowie przyjęcia wniosku M. S. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II AKa 220/17, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt III K 183/14

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

W dniu 24 lutego 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął osobisty wniosek skazanego M. S., cyt. „o wznowienie postępowania III K 183/14 z urzędu i niezwłoczne usunięcie wszelkich skutków rozstrzygnięcia zapadłego w tej sprawie”. Z treści tego wniosku i jego uzasadnienia wynikało, że skazany M. S. domaga się wznowienia postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II AKa 220/17, zmieniającym skazujący go wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt III K 183/14, gdyż w jego ocenie po wydaniu orzeczenia ujawnił się nowy dowód - nagranie rozmowy m.in. z udziałem adw. R. K. - wskazujący na to, że współoskarżony P. K. i jego obrońca dopuścili się przestępstwa ukrywając dowody jego niewinności. Z treści wniosku wynikało również, że skazany M.

S. przedkładając nagranie chce wykazać okoliczność, że w dniu 15 maja 2013 r. zostało sporządzone przez P. K. oświadczenie o potrąceniu, którego skutkiem miało być wygaśnięcie roszczeń Spółdzielni, w związku z czym nie było podstaw zarówno do wszczęcia, jak i prowadzenia wobec niego postępowania karnego. Kopię ww. oświadczenia załączył do swego wniosku. Natomiast w dniu 4 lipca 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kopia zawiadomienia złożonego przez M. S. o „uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez E. P. Z. i jej męża M. Z. sprawujących urząd prokuratora w Prokuraturze Rejonowej K. i ukrywania dowodów niewinności w postępowaniu III K 183/14 (...) oraz nakłaniania do składania zeznań określonej treści w postępowaniu PR 4 Ds ...”. W piśmie tym M. S. też wnosi o wznowienie postępowania w sprawie III K 183/14.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2023 r., sygn. akt III KO 19/23, o odmówił przyjęcia wniosku M. S. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II AKa 220/17, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt III K 183/14, z powodu oczywistej bezzasadności.

Na to postanowienie Sądu Najwyższego zażalenie złożył skazany M. S. Zarzucił w nim naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na jego treść, poprzez bezzasadne przyjęcie, że oświadczenie o potrąceniu dołączone do przedmiotowego wniosku było rozpoznawane we wcześniejszym postępowaniu wznowieniowym, co zgodnie z brzemieniem art. 545 § 3 k.p.k. przesądza o jego bezzasadności, a tym samym przyjęcie że podstawą wznowienia postępowania nie może być ten sam dowód z oświadczenia o potrąceniu, podczas gdy nowe fakty mogą wynikać z dowodów dotychczas przeprowadzonych. Podnosząc ten zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie skazanego M. S. nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy przypomnieć, że Sąd Okręgowy w Kielcach wyrokiem z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt III K 183/14, uznał m.in. M. S. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 294 § 1 k.k. i art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz 250 stawek dziennych grzywny, przyjmując, że jedna stawka wynosi 20 złotych, a na podstawie art. 69 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją wprowadzoną ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. z 2015 r. poz. 396) i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 4 lat próby, zaś na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego M. S. oraz drugiego z oskarżonych (P. K.) obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę solidarnie na rzecz Spółdzielni Rzemieślniczej „W.” w K. w likwidacji kwoty 400.000 zł.

Po rozpoznaniu apelacji obrońców oskarżonych i oskarżyciela publicznego złożonych od tego wyroku, Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II AKa

220/17, zmienił zaskarżone orzeczenie wobec M. S. i drugiego z oskarżonych przyjmując, iż przypisany im czyn polegał na tym, że w dniu 4 kwietnia 2013 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadzili R. S., K. G. i T. K., jako likwidatorów Spółdzielni Rzemieślniczej „W.” z siedzibą w K. „w likwidacji”, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem tej Spółdzielni w postaci udziału wynoszącego 49723/1000000 części we własności nieruchomości składającej się z działek oznaczonych nr: [...], [...]1, [...]2, [...]3 i [...]4, położonej w K. przy ul. [...], o łącznym obszarze 0,3410 ha, objętej księgą wieczystą K. o wartości 400.000 zł, co stanowi mienie znacznej wartości, po uprzednim wprowadzeniu ich w błąd co do zamiaru zapłaty za ten udział w terminie określonym w umowie jego sprzedaży zawartej w formie aktu notarialnego Rep. A [...] w Kancelarii Notarialnej w K. przed notariuszem J. F. Ponadto Sąd uchylił rozstrzygnięcie o warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej wobec m.in. M. S. kary pozbawienia wolności. Za podstawę pozostałych, zawartych w tym wyroku, rozstrzygnięć opartych na przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, przyjął brzmienie tych przepisów na dzień 30 czerwca 2015 r., jednocześnie uzupełniając każdą z tych podstaw, w której nie powołano tego przepisu, o przepis art. 4 § 1 k.k. W pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2019 r., sygn. akt IV KK 416/19, oddalił kasację obrońcy skazanego M. S., wniesioną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie, uznając ją za oczywiście bezzasadną.

Sąd Najwyższy rozstrzygał już trzykrotnie w kwestii wznowienia postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II Aka 220/17, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt III K 183/14. Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2019 r., sygn. akt IV KO 93/19, odmówiono przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności. Z kolei postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2020 r., sygn. akt IV KO 9/20, wniosek o wznowienie postępowania oddalono. Również postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2022 r., sygn. akt III KO 78/22, wniosek o wznowienie postępowania oddalono.

Wbrew argumentacji skazanego M. S. z jego zażalenia trafnie Sąd Najwyższy przyjął w postanowieniu z dnia 9 sierpnia 2023 r., sygn. akt III KO 19/23, iż osobisty wniosek skazanego o wznowienie postępowania jest oczywiście bezzasadny, co musiało skutkować odmową jego przyjęcia po myśli art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k.

Oczywista bezzasadność wniosku o wznowienie jest rozumiana na gruncie orzecznictwa Sądu Najwyższego jako taka, która nie wymaga szczególnego badania, jest widoczna na pierwszy rzut oka, niewątpliwa, a sam wniosek obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia orzeczenia (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt II KO 49/15, OSNKW 2016, z. 1, poz. 5, z dnia 21 grudnia 2022 r., sygn. akt I KO 107/22, LEX nr 3554419).

Po pierwsze bezspornym jest, że aby możliwe było wznowienie postępowania w oparciu o przesłankę popełnienia przestępstwa w związku z jego prowadzeniem (*propter falsa*), zgodnie z dyspozycją art. 541 § 1 k.p.k. czyn taki musi być „ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym”. Skoro zatem do chwili obecnej takie orzeczenie nie zapadło, to słusznie stwierdzono w zaskarżonym postanowieniu, iż wniosek należało uznać co najmniej za przedwczesny. Zauważyć należy, że

skazany dopiero w dniu 18 maja 2023 r. złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z postępowaniem zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II AKa 220/17. Stąd też to po jego rozpoznaniu i ewentualnym ustaleniu osób odpowiedzialnych za popełnienie takich przestępstw wyrokiem skazującym, względnie zapadnięcia orzeczenia stwierdzającego niemożność jego wydania z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k., skazany winien ponowić swój wniosek o wznowienie postępowania.

Po drugie, w zakresie próby wykazania nagraniem, iż w dniu 15 maja 2013 r. zostało sporządzone przez P. K. oświadczenie o potrąceniu, którego skutkiem miało być wygaśnięcie roszczeń spółdzielni, to zauważyć należy, że kwestia tego oświadczenia i jego wpływu na zasadność skazania M. S. była już przedmiotem oceny Sądu Najwyższego w sprawie o sygn. akt IV KO 9/20. Sąd Najwyższy rozpoznając merytorycznie wniosek obrońcy skazanego M. S. stwierdził wówczas, że „(...) nawet gdyby do potrącenia doszło skutecznie w dacie 15 maja 2013 r., to ta okoliczność nie miałaby jakiegokolwiek znaczenia w kontekście przypisanego skazanemu przestępstwa” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2020 r., sygn. akt IV KO 9/20). Sąd Najwyższy w zaskarżonym postanowieniu słusznie zatem ustalił, iż skazany M. S. w osobistym wniosku w istocie odwołuje się do okoliczności, które były już rozpoznawane we wcześniejszym postępowaniu wznowieniowym. Nowe fakty lub dowody, jako podstawa wznowienia postępowania karnego, podlegają ocenie w powiązaniu z dowodami ujawnionymi uprzednio w sprawie i stanowiącymi podstawę zapadłego wyroku. Zatem muszą to być nowe fakty lub dowody **wiarygodnie** podważające prawidłowość dokonanych, istotnych okoliczności faktycznych, które wskazują, że zachodzi **wysokie prawdopodobieństwo**, iż po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od poprzedniego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 czerwca 2007 r., sygn. akt II KO 18/07, Legalis, z dnia 29 maja 2012 r., sygn. akt V KO 68/11, Legalis, z dnia 11 maja 2017 r., sygn. akt II KO 3/17, Legalis).

Kierując się przedstawionym motywami Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak w postanowieniu.

[a!]